

109182 - Geschil over toelating tot cluster 2-onderwijs. Verzoek gegrond. De commissie van onderzoek had meer moeten doen om duidelijkheid te krijgen over de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats], verzoekster,

en

[de stichting], gevestigd te [vestigingsplaats], instandhouder van de Commissie van Onderzoek van de stichting, verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. L.M.E. Dietvorst-Janssen

1. KERN VAN DE UITSPRAAK

Het verzoek is gegrond. De ondersteuningsbehoefte van de leerling waarvoor toelating tot cluster 2 onderwijs is gevraagd, is onduidelijk. De trajectbegeleider adviseert een (tijdelijke) toelating tot cluster 2 onderwijs. De Commissie van Onderzoek had gezien alle omstandigheden meer moeten doen om duidelijkheid te krijgen over de ondersteuningsbehoefte van de leerling alvorens een beslissing te nemen. Aanbevolen wordt om dit alsnog te doen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 22 februari 2020 en aangevuld op 11 maart 2020, heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van 16 januari 2020 van de Commissie van Onderzoek van [de stichting] om verzoeksters zoon [de leerling] niet toelaatbaar te achten tot een cluster 2 instelling.

Verweerder heeft op 10 maart 2020 een verweerschrift ingediend.

Op 17 maart 2020 zou de Commissie het geschil behandelen tijdens een hoorzitting te Utrecht. Vanwege de landelijke maatregelen om het coronavirus in te dammen, heeft de Commissie op 16 maart 2020 partijen geïnformeerd dat de geplande hoorzitting niet kon doorgaan, en dat zij het geschil verder schriftelijk behandelt. Partijen is daarop een tweede termijn geboden om schriftelijk stukken in te dienen. Verzoekster had op 11 maart 2020 al een reactie ingediend op het verweerschrift. Op 16 april heeft de Commissie schriftelijk vragen gesteld aan partijen, als aanvulling op het dossier. Verzoekster heeft op 20 april 2020 de vragen beantwoord, verweerder op 22 april 2020. Verzoekster heeft op 22 april 2020 een reactie gegeven op de antwoorden van verweerder.

Op 7 mei 2020 heeft verweerder gereageerd op de antwoorden van verzoekster en in tweede termijn nadere informatie ingediend.

De voltallige Commissie is vervolgens in raadkamer tot haar oordeel gekomen.

3. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [de leerling]. [De leerling] is geboren op 29 oktober 2015.
2. [De leerling] is in mei 2018 onderzocht door (het audiologisch centrum van) [de stichting]. Het is toen niet gelukt zijn ontwikkelingsniveau vast te stellen. De audiologische test gaf geen bijzonderheden.
3. In augustus 2018 heeft [het bureau] [de leerling] onderzocht. Volgens het onderzoek voldoet [de leerling] met zijn gedragskenmerken aan de classificatie autismespectrumstoornis (hierna: ASS).
4. Vanaf 13 februari 2019 heeft [de leerling] logopedie gekregen op een medisch kinderdagverblijf (hierna: MKD).
5. In september 2019 is op verzoek van het MKD een logopedische test afgenomen. De taalontwikkeling van [de leerling] blijkt vertraagd. Logopedie is voortgezet.
6. In november 2019 heeft [het bureau] een psychologisch onderzoek afgenomen bij [de leerling]. In het rapport staat dat [de leerling] in het doen van de taken wordt belemmerd door de beperkingen die voortkomen vanuit zijn autismespectrumproblematiek.
7. Vanaf de herfstvakantie 2019 volgt hij twee dagen per week via plaatsbekostiging (er is namelijk geen toelaatbaarheidsverklaring afgegeven) onderwijs op een school voor speciaal onderwijs cluster 4 die is gekoppeld aan het MKD. De behandelperiode op het MKD is in januari 2020 geëindigd.
8. In december 2019 heeft verzoekster bij [de stichting] een intensief arrangement voor extra ondersteuning (plaatsing op een cluster 2 school) aangevraagd.
9. Op 16 december 2019 heeft de trajectbegeleider van [de organisatie] [de leerling] geobserveerd in zijn groep op het MKD.
10. De Commissie van Onderzoek (hierna: CvO) van [de stichting] heeft de aanvraag voor een intensief arrangement op 16 januari 2020 afgewezen omdat er geen taalontwikkelingsstoornis (hierna: TOS) is vastgesteld en [de leerling] wel is gediagnosticeerd met ASS.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Verzoekster is van mening dat de CvO onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de ondersteuningsbehoefte van [de leerling]. Hij is weliswaar bekend met ASS, maar er is ook een vermoeden van een taalontwikkelingsstoornis (hierna: TOS). Hij was alleen te jong om dat bij hem vast te kunnen stellen. Wellicht dat ook zijn bekendheid met ASS het moeilijk maakt om TOS vast te stellen. Voor het vaststellen van de diagnose TOS zijn twee meetmomenten nodig. Die waren er ten tijde van de aanvraag niet. De CvO heeft bij haar beslissing over de toelaatbaarheid niet willen wachten tot een tweede meetmoment, hoewel de trajectbegeleider van [de stichting] in dat kader een tijdelijke plaatsing had voorgesteld.

Verzoekster ziet de bekendheid van [de leerling] met ASS niet als een belemmering om toelaatbaar te zijn voor cluster 2 onderwijs. Immers [de school] van [de stichting] heeft ook veel

leerlingen die bekend zijn met ASS. Die mening was ook het MKD toegedaan, want dat heeft cluster 2 onderwijs geadviseerd.

Daarnaast vindt verzoekster de toelatingscriteria niet transparant. Aan de ene kant wordt het beeld opgeroepen dat de diagnose TOS een harde eis is om toegelaten te worden tot cluster 2 onderwijs. Tegelijkertijd geldt ook dat bij jonge kinderen een vermoeden van TOS al voldoende kan zijn om toelaatbaar te zijn voor cluster 2 onderwijs.

[De stichting] heeft onvoldoende gemotiveerd waarom het cluster 2 onderwijs van [de school] niet geschikt is voor [de leerling]. Het blijkt ook niet uit de beslissing van de CvO.

Verzoekster wijst erop dat [de leerling] geen externaliserend gedrag vertoont. Cluster 4 onderwijs biedt ook geen ondersteuning op taalgebied en is daarom niet passend. Het MKD heeft niet voor niets cluster 2 onderwijs geadviseerd.

Standpunt verweerder

[De leerling] voldoet niet aan de toelaatbaarheidscriteria zoals die in de Richtlijn Toelaatbaarheid van [de stichting] zijn vastgelegd. Om toegelaten te kunnen worden moet er volgens de Richtlijn een diagnose TOS zijn. Die is er niet. Er is wel een diagnose ASS. Om tot een diagnose TOS te komen moeten er twee metingen van logopedische testmomenten zijn om de vasthoudendheid van de taalproblematiek vast te stellen. In het geval van [de leerling] zijn er (nog) geen twee metingen geweest. Een zeer jonge leerling voldoet ook aan de toelatingsnorm als er een sterk vermoeden van TOS aanwezig is. Dat moet zijn vastgesteld door een audiologisch centrum. In mei 2018 is geprobeerd het ontwikkelingsniveau en de taalontwikkeling te testen door een audiologisch centrum. Dat is echter niet gelukt. Daarom is er geen reden om een vermoeden van TOS te constateren. Er kon wel al op jonge leeftijd een diagnose ASS worden gesteld.

Het is niet aan de CvO of [de stichting] om zelf onderzoek te doen bij een toelaatbaarheidsaanvraag. De CvO gaat af op de op dat moment beschikbare gegevens. Op grond van de beschikbare gegevens voldeed [de leerling] niet aan de criteria van toelaatbaarheid. Er bestaat de mogelijkheid een second opinion te vragen bij een andere CvO. Van die mogelijkheid heeft verzoekster geen gebruik gemaakt.

De CvO heeft de onderwijsbehoeften en ondersteuningsvragen van [de leerling] in kaart gebracht. [De leerling] heeft een aantal behoeften die te maken hebben met taal en communicatie. Ook heeft hij een leerkracht nodig die kennis heeft van ASS en de invloed van ASS op zijn leermogelijkheden. Uit de onderzoeken is gebleken dat de taalproblematiek van [de leerling] is verweven met de ASS-problematiek. Volgens de CvO is de ASS voorliggend. Veel van de taalproblemen van [de leerling] komen voort uit zijn ASS. Cluster 2 onderwijs is niet bedoeld voor begeleiding van leerlingen met ASS. [De leerling] is gebaat bij een prikkelarme, gestructureerde omgeving. Uitgebreide communicatie in de cluster 2 setting die is bedoeld om bij TOS-leerlingen communicatie uit te lokken zou bij [de leerling] voor overprikkeling en overvraging zorgen.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Ouders kunnen bij de Geschillencommissie passend onderwijs een verzoekschrift indienen als een CvO besluit of een leerling wel of niet geplaatst kan worden op een cluster 2 school, of dat de leerling een arrangement verkrijgt vanuit cluster 2.¹ Het onderhavige verzoek heeft hierop

betrekking. De Commissie is dus bevoegd. Nu verzoekster haar verzoek tijdig heeft ingediend, is het verzoekschrift tevens ontvankelijk.

De beoordeling van het verzoek om toelating tot cluster 2 onderwijs

De informatie in het dossier over de kenmerken van [de leerling] die verwijzen naar een stoornis in het autistisch spectrum, kan ook wijzen op een vermoeden van TOS. De Commissie heeft in het dossier geen definitieve diagnose van ASS aangetroffen. Maar zelfs als die officiële diagnose er is, is het zaak dat er duidelijkheid komt over de mogelijke aanwezigheid van TOS.

Een CvO heeft in dat kader de verplichting alle relevante informatie te vergaren voordat een beslissing over de toelaatbaarheid wordt genomen.

Ten tijde van de beslissing waren er onderzoeksgegevens. Uit die onderzoeksgegevens kon nog niet worden geconcludeerd dat [de leerling] TOS had. Daarmee voldeed [de leerling] formeel niet aan de criteria van [de stichting]. Voorop staat dat de zorgplicht die met passend onderwijs is ingevoerd, niet geldt bij de aanmelding bij een (v)so-instelling van cluster 1 of 2.² Bij een afwijzing door de CvO kiezen de ouders vervolgens zelf voor een reguliere school en kunnen daarbij geadviseerd worden door de CvO.³ Dit betekent dat door de afwijzing van de CvO verzoekster voor [de leerling] een andere school moet gaan zoeken. De beoordeling door de CvO dient mede daarom te voldoen aan redelijkheids- en zorgvuldigheidseisen. Vastgesteld kan worden dat uit de aanwezige gegevens geen eenduidig beeld van de ondersteuningsbehoefte van [de leerling] blijkt. Hij is een zeer jonge leerling. Voor hem was er maar één logopedisch testmoment geweest. In het onderzoek van mei 2018 door het audiologisch centrum is het niet gelukt zijn ontwikkelingsniveau en zijn taalontwikkeling te testen. Daarnaast heeft de trajectbegeleider van [de organisatie] in december 2019 nog geadviseerd [de leerling] (tijdelijk) te plaatsen op een cluster 2 school om een beter beeld van zijn ondersteuningsbehoeften te krijgen. Omdat er nog geen twee metingen waren, was onbekend of [de leerling] tot de doelgroep van [de organisatie] behoort en wist men niet of ASS of TOS op de voorgrond staat, aldus de trajectbegeleider.

Onder de hiervoor geschetste omstandigheden had van de CvO verwacht mogen worden dat zij een meer sturende en initiërende rol had genomen om alsnog duidelijkheid te verkrijgen over de precieze ondersteuningsbehoefte van [de leerling]. Zo had de CvO de beslissing kunnen aanhouden en verzoekster de mogelijkheid kunnen bieden een tweede logopedisch testmoment en een nieuw onderzoek door een audiologisch centrum te initiëren. Met de uitkomsten was wellicht meer duidelijkheid ontstaan over de aanwezigheid van een taalontwikkelingsstoornis en eventuele voorliggendheid van TOS of de ASS. Ook was er dan meer inzicht geweest wat een passende school is voor [de leerling]. Dat kan een cluster 4 school zijn, maar mogelijk ook een cluster 2 school.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren omdat de CvO onvoldoende heeft gedaan om de ondersteunings- en onderwijsbehoefte van [de leerling] in kaart te brengen voordat zij een beslissing nam over de toelaatbaarheid tot cluster 2.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder om in samenwerking met verzoekster een tweede onderzoek door een audiologisch centrum te initiëren naar (een vermoeden van) TOS bij [de leerling], waarbij inbegrepen een tweede logopedisch testmoment, en daarna de Commissie van Onderzoek een nieuwe beslissing te laten nemen over de toelaatbaarheid van [de leerling] tot cluster 2 onderwijs.

Aldus gedaan te Utrecht op 9 juni 2020 door mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. A.H.T. Gieling, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris

---

¹ Volgens artikel 45 lid 2a WEC

² Handelingen II, 2011-2012, 33 106, nr. 3 pag. 15

³ Memorie van Toelichting, 33 106, nr. 3, pag. 33